

**НИЙСЛЭЛ УЛААНБААТАР ХОТЫН ТҮГЖРЭЛИЙГ БУУРУУЛАХ , ГЭР ХОРООЛЛЫГ
ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛТЭЙ ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН
ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ТӨСЛИЙН АНХНЫ ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙГ ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2023 оны 11 дүгээр
сарын 15-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч: Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Ганболд

Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Нийслэл Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг Улсын Их Хурал 2023 оны 11 дүгээр сарын 03-ны өдрийн нэгдсэн хуралдаанаараа хэлэлцэж, төслүүдийг анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр холбогдох Байнгын хороонд шилжүүлсэн билээ.

Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хороо 2023 оны 11 дүгээр сарын 15-ний өдрийн хуралдаанаараа дээрх хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулж, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хуулийн төслүүдийг зүйл бүрээр хэлэлцлээ.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Туваан Газрын асуудлыг хуулийн төсөл дагалдуулан оруулж ирж байгаа нь хэр зохимжтой эсэх, Улсын Их Хурлаас өгсөн чиглэлийн дагуу Засгийн газраас өргөн мэдүүлэх Газрын багц хуультай болон хэлэлцүүлгийн шатанд байгаа Газрын хуулийн төслүүдтэй нэгтгэн хэлэлцүүлэх эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Н.Ганибал уг хуулийн төсөл нь Монгол Улсын 2024 оны төсвийн тухай хуультай хамт баталсан Газрын тухай хуулийн нэмэлт, өөрчлөлттэй нийцэх эсэх, хуулийн төслийг 12 сарын 31-ээс өмнө баталснаар нийслэлд тулгамдаж байгаа асуудлуудыг шийдвэрлэх боломжтой эсэх талаар асуулт асууж хариулт авлаа.

Түүнчлэн Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Дамдинням төсөлд зөвхөн Улаанбаатар хотод үүсээд байгаа асуудлыг шийдэх бус хилийн цэсийн маргаантай бусад аймаг, орон нутгийн асуудлыг давхар шийдэх боломжийг тусгасан эсэх, нийслэл, дүүргийн төлөвлөлтгүй газар олголтыг хийсэн албан тушаалтнуудад хариуцлага тооцож, хууль хяналтын байгууллагад шалгуулж байгаа эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Ганболд сервитут тогтоож, газар чөлөөлөхөд нийслэлээс үнэгүй авсан болон өндөр үнээр авсан газрын нөхөн төлбөрийн хэмжээг яаж тогтоох талаар, нийслэлийн эдэлбэр газрыг нэмэгдүүлэх нь холбогдох бусад хуультай зөрчилдөх эсэх, маргаан таслах зөвлөл байгуулах нь шаардлагатай эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Т.Энхтүвшин гэр хорооллын дахин төлөвлөлт, томоохон бүтээн байгуулалтыг шуурхай эхлүүлэх, цаашид бүх шатны засаг даргын эрх хэмжээг нэмэгдүүлэх, Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хуулийн төслийг яаралтай Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх, тусгай хамгаалалттай газар нутагт баригдсан барилга байгууламжийг тусгай хамгаалалтаас гаргах талаар асуулт асууж, санал хэллээ.

Мөн Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал хуулийн төслийг дэмжиж байгаагаа илэрхийлээд, зөвхөн Улаанбаатар хотод тулгамдаж байгаа асуудлыг шийдэх бус Улаанбаатарыг тойрсон бусад аймаг, сумдын асуудлыг ч нэгэн адил авч үзэх нь чухал байгааг дурдаад газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөөг хотын ерөнхий төлөвлөгөөндөө тодотгол хийх замаар шийдвэрлэх, Улсын Их Хурлын гишүүн О.Цогтгэрэл Улаанбаатар хотын ерөнхий төлөвлөгөөндөө суурилж газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, газар чөлөөлөх асуудал нь Монгол Улсын Үндсэн хуультай зөрчилдөх эсэх талаар асуулт асууж хариулт авсан болно.

Байнгын хорооны эрхэм гишүүд ээ,

Нийслэл Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХҮНС, ХӨДӨӨ
АЖ АХУЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ
ХУРАЛДААН ДАРГАЛАГЧ,
УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН**

Ж.БАТ-ЭРДЭНЭ

**НИЙСЛЭЛ УЛААНБААТАР ХОТЫН ТҮГЖРЭЛИЙГ БУУРУУЛАХ , ГЭР ХОРООЛЛЫГ
ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛТЭЙ ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН
“ЗАСГИЙН ГАЗАРТ ЧИГЛЭЛ ӨГӨХ ТУХАЙ” УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛЫН
ТӨСЛИЙН АНХНЫ ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙГ ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ БАЙГАЛЬ ОРЧИН,
ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2023 оны 11 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч: Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Ганболд

Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Нийслэл Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг Улсын Их Хурал 2023 оны 11 дүгээр сарын 03-ны өдрийн нэгдсэн хуралдаанаараа хэлэлцэж, төслүүдийг анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр холбогдох Байнгын хороонд шилжүүлсэн билээ.

Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хороо 2023 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн хуралдаанаараа дээрх тогтоолын төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явууллаа.

Байнгын хорооны хуралдаанаар тогтоолын төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал Богдхан уулын дархан цаазат газрын талбайн хэмжээг бууруулахгүйгээр хилийн цэст өөрчлөлт оруулах боломжтой эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Туваан Богдхан уулын дархан цаазт газрын хилийн цэст өөрчлөлт оруулснаар Төв аймгийн зарим сумдын газар нутагт нөлөөлөх эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Бат-Эрдэнэ Богдхан уулын дархан цаазат газрын хилийн цэс, хилийн зааг нь хоорондоо ялгаатай эсэх, Улсын Их Хурлын гишүүн Т.Энхтүвшин Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хуулиар Улаанбаатар хотын төвлөрлийг бууруулах боломж бүрдсэн тул үүнийг хэрэгжүүлж ажиллах талаар асуулт асууж, санал хэлсэн болно.

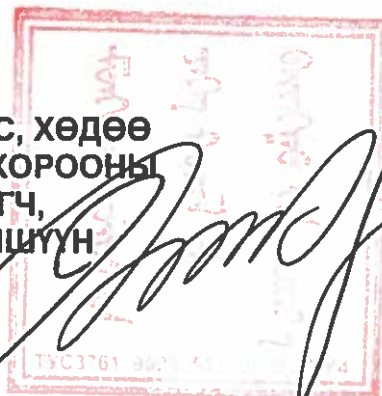
Байнгын хорооны эрхэм гишүүд ээ,

Нийслэл Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн “Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

**БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХҮНС, ХӨДӨӨ
АЖ АХУЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ
ХУРАЛДААН ДАРГАЛАГЧ,
УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮН**

Ж.БАТ-ЭРДЭНЭ

**НИЙСЛЭЛ УЛААНБААТАР ХОТЫН ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ТҮГЖРЭЛИЙГ
БУУРУУЛАХ, ГЭР ХОРООЛЛЫГ ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ТӨСӨЛТЭЙ ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙН АНХНЫ
ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙГ ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ ХУУЛЬ ЗҮЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ
САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2023 оны 11 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Мөнх-Оргил

Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 05 дугаар сарын 29-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн өргөн мэдүүлсэн Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Улсын Их Хурлын чуулганы 2023 оны 11 дүгээр сарын 03-ны өдрийн нэгдсэн хуралдаанаар хийж, анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр Төрийн байгуулалтын байнгын хороонд шилжүүлсэн билээ.

Хууль зүйн байнгын хороо Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.10 дахь хэсэгт заасан эрхлэх асуудлын хүрээнд Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39.5 дахь хэсгийг баримтлан 2023 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн хуралдаанаараа Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулж, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39.10-т заасан журмын дагуу хуулийн төслийг зүйл бүрээр хэлэлцсэн болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулах үед Улсын Их Хурлын Д.Цогтбаатар зарчмын зөрүүтэй 1 саналын томьёолол гаргасан бөгөөд саналын томьёоллыг Байнгын хорооны хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжсэн болно.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Замын хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчлийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөрчил шалган

шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Хууль зүйн байнгын хорооны санал, дүгнэлт болон зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

**ХУУЛЬ ЗҮЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА**

Д.ЦОГТБААТАР

**НИЙСЛЭЛИЙН УЛААНБААТАР ХОТЫН ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ТҮГЖРЭЛИЙГ
БУУРУУЛАХ, ГЭР ХОРООЛЛЫГ ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ТӨСӨЛТЭЙ ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ
БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН
ТАЛААРХ ЗАРЧМЫН ЗӨРҮҮТЭЙ САНАЛЫН ТОМЬЁОЛОЛ**

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь заалт буюу 13.2.9 дэх заалтын “торгох шийтгэл” гэсний өмнө “хөдөлгөөний аюулгүй байдлын тухай хууль тогтоомж болон түүнд нийцүүлэн гаргасан захиргааны хэм хэмжээний акт зөрчсөнтөй холбогдуулан оногдуулсан” гэж нэмэх.

Хууль зүйн байнгын хороо

**НИЙСЛЭЛ УЛААНБААТАР ХОТЫН ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ТҮГЖРЭЛИЙГ
БУУРУУЛАХ, ГЭР ХОРООЛЛЫГ ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛ
БОЛОН ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ХУУЛИЙН ТӨСЛҮҮДИЙГ АНХНЫ
ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭГТ БЭЛТГЭСЭН ТАЛААРХ ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2023 оны 11 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч нь: Улсын Их Хурлын гишүүн М.Оюунчимэг

Байнгын хорооны дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн хэлэлцэх эсэх асуудлыг Улсын Их Хурлын 2023 оны 11 дүгээр сарын 03-ны өдрийн чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар явуулж, хуулийн төслийг анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр Төрийн байгуулалтын байнгын хороонд шилжүүлсэн билээ.

Эдийн засгийн байнгын хороо 2023 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдрийн хуралдаанаараа Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг явууллаа.

Байнгын хорооны хуралдаанаар Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Ганхуяг хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулахаас өмнө газар чөлөөлөлтийн болон такси үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн асуудал дээр Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Эрх зүйн дүн шинжилгээний хэлтсээр эрх зүйн дүгнэлт хийлгэх талаар санал хэлж, мөн автобусны хүртээмж, дулаан зогсоолын асуудал болон томоохон хотхонуудын дундах сургууль, цэцэрлэгийн тоог нэмэгдүүлэх боломжийн талаар асуулт асууж, хариулт авлаа.

Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төслийн хамт өргөн мэдүүлсэн бусад хуулийн төслүүдийг Байнгын хорооны хуралдаанаар хэлэлцэх үед Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Ч.Хүрэлбаатар такси үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгохоос илүү стандарт тогтоох, стандарт шаардлага хангасан этгээд хэн нэгнээс үл хамааран тусгай зөвшөөрөл олгогддог байх боломжийн талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Х.Ганхуяг зөвшөөрлийн тоог нэмэгдүүлэхийн тулд нээлттэй сонголт хийж, үр дүнг зөвшөөрлийн Үндэсний зөвлөлөөр хэлэлцүүлсэн байх шаардлагыг хангасан эсэх, хотхонуудын дундах газрыг чөлөөлж, сургууль, цэцэрлэг барих боломжийн талаар асуулт асууж, хариулт авсан болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүдээс зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол гаргаагүй бөгөөд дээрх

хуулийн төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх санал, дүгнэлтийг Төрийн байгуулалтын байнгын хороонд хүргүүлж байна.

Улсын Их Хурлын эрхэм гишүүд ээ,

Нийслэл Улаанбаатар хотын замын хөдөлгөөний түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн Автотээврийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Хот байгуулалтын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Барилгын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Авто замын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгэсэн талаарх Эдийн засгийн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг Та бүхнээс хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА

Ц.ЦЭРЭНПУНЦАГ

**НИЙСЛЭЛ УЛААНБААТАР ХОТЫН ТҮГЖРЭЛИЙГ БУУРУУЛАХ , ГЭР
ХОРООЛЛЫГ ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛТЭЙ ХАМТ ӨРГӨН
МЭДҮҮЛСЭН МОНГОЛ УЛСЫН АВТОТЭЭВРИЙН БОЛОН ӨӨРӨӨ ЯВАГЧ
ХЭРЭГСЛИЙН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ
ТУХАЙ, АГААРЫН БОХИРДЛЫН ТӨЛБӨРИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ, НИЙСЛЭЛ ХОТЫН АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД
ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ, ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИЙН
ХӨРӨНГӨӨР БАРАА, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ, УЛСЫН ТЭМДЭГТИЙН ХУРААМЖИЙН ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ, ТӨСВИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД
НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ, ҮЛ ХӨДЛӨХ ЭД ХӨРӨНГИЙН АЛБАН
ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ, ГААЛИЙН АЛБАН
ТАТВАРААС ЧӨЛӨӨЛӨХ ТУХАЙ, ХУВЬ ХҮНИЙ ОРЛОГЫН АЛБАН ТАТВАРЫН
ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ, АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ОРЛОГЫН
АЛБАН ТАТВАРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН
АНХНЫ ХЭЛЭЛЦҮҮЛГИЙГ ЯВУУЛСАН ТАЛААРХ ТӨСВИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ САНАЛ, ДҮГНЭЛТ**

2023 оны 11 дүгээр
сарын 21-ний өдөр

Улаанбаатар
хот

Илтгэгч: Улсын Их Хурлын гишүүн Д.Тогтохсүрэн

Төрийн байгуулалтын байнгын хорооны дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Засгийн газраас 2023 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдөр Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Нийслэл Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн Монгол Улсын Авто тээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татварын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Нийслэл хотын албан татварын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Улсын тэмдэгтийн хураамжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Төсвийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх тухай, Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг Улсын Их Хурал 2023 оны 11 дүгээр сарын 03-ны өдрийн нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцэж, хуулийн төслүүдийг анхны хэлэлцүүлэгт бэлтгүүлэхээр холбогдох Байнгын хороодод шилжүүлсэн билээ.

Төсвийн байнгын хороо 2023 оны 11 дүгээр сарын 21-ний өдрийн хуралдаанаараа дээрх хуулийн төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулж, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хуулийн 39 дүгээр зүйлийн 39.10-т заасны дагуу хуулийн төслүүдийг зүйл бүрээр хэлэлцлээ.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслүүдийг хэлэлцэх үед Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Раднаасэд нийслэлийн татвар, хураамжийн асуудлыг хэрхэн шийдвэрлэх зохицуулалтын болон давхардсан бүтэц, зохион байгуулалтын талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал авто тээврийн хэрэгслийн хөдөлгүүрийн багтаамж, ялгаруулах хий өндөртэй эсэхээс хамаарсан татварын шатлал

хоорондын зөрүү оновчтой тооцсон эсэх, орон нутагт такси үйлчилгээ эрхлэхэд 5-10 сая төгрөгийн улсын тэмдэгтийн хураамж тогтоосон талаар, Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Сандаг-Очир мэргэжлийн холбоонд гэрээний үндсэн дээр тендер шалгаруулах эрхийг өгч байгаа ач холбогдлын талаар асуулт асууж, хариулт авсан болно.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Сандаг-Очир нийслэлд тулгамдаж буй асуудлуудыг шийдвэрлэхтэй холбоотойгоор Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн холбогдох заалтуудыг өөрчилж, нийслэлийн хот тохижилт, автозам, цэвэр, бохир усны ажил болон тэдгээрт шаардлагатай техник, тоног төхөөрөмжүүдийг тендергүйгээр буюу шууд худалдан авалт хийхээр хуулийн төсөл боловсруулсныг дэмжих боломжгүй тул төсөл санаачлагчид нь буцаах нь зүйтэй, Улсын Их Хурлын гишүүн Ж.Батжаргал бүртгэл, хяналт зохион байгуулалтыг хуулиар хийж болох хэдий ч орон нутагт такси үйлчилгээ эрхлэхэд авах улсын тэмдэгтийн хураамжийг 5-10 сая төгрөгөөр тогтоох нь тус үйлчилгээ эрхлэх борлуулалтын орлогоос ч өндөр дүнтэй байгаад дүн шинжилгээ хийж, хуулийн төслийн холбогдох заалтыг эргэн харах, орон нутагт авто тээврийн хэрэгсэл, техник хяналтын үзлэг оношилгоо эрхэлдэг аж ахуйн нэгж хэр их байдгийг тооцоо судалгаан дээр судалж дахин нягтлах, түгжрэлийн хуулийн төсөлд тусгагдсан замын хөдөлгөөний төлбөртэй бүсийн төлбөр ногдуулах асуудлыг хасах саналыг төсөл санаачлагчид гаргасантай холбогдуулан Төсвийн тухай хуулийн төслөөс уг төлбөртэй холбоотой заалтыг хасах, Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татварыг нэмж нэг пунктээр нэмэгдүүлэх үндэслэл нь ногоон байгууламж, стандарт хангаагүй тохиолдолд гэж аливаа нэгэн стандартгүй байж болохыг хүлээн зөвшөөрсөн эрх зүйн зохицуулалтыг хуулийн төслөөс хасах, Улсын Их Хурлын гишүүн Г.Тэмүүлэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн төслийн 34 дүгээр зүйлд нэмэлт оруулж нийслэлийн хотын үйл ажиллагаатай холбоотой бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авахад тендергүйгээр шууд гэрээ байгуулах хуулийн төсөл боловсруулсан нь тус хуулийн үндсэн зарчим болох худалдан авах үйл ажиллагаа нь ил тод, нээлттэй, үр ашигтай, хэмнэлттэй, хариуцлагатай байх зарчимтай нийцэхгүй байгааг анхаарах, Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татварын нэмэлт татвар ногдуулах асуудал нь Татварын ерөнхий хуулийн нэршлээс зөрүүтэй, Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал дангаараа шинэ төрлийн албан татвар тогтоох хуулийн төсөл боловсруулсан нь Үндсэн хуулиар Улсын Их Хурал татварын дээд, доод хязгаарыг тогтоох эрхэнд халдсан, хуульд нийцэхгүй байгааг онцгой анхаарах, зайлшгүй шаардлагын үүднээс уг татварыг нэмэгдүүлэх тохиолдолд Татварын ерөнхий хууль, холбогдох хуулиудад нэмэлт, өөрчлөлт хийх замаар хуулийн хийдлийг арилгах нь зүйтэй гэсэн саналуудыг гаргасан болно.

Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Сандаг-Очир Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг төсөл санаачлагчид нь буцаах нь зүйтэй гэсэн зарчмын зөрүүтэй санал гаргасныг хуралдаанд оролцсон гишүүдийн олонх дэмжээгүй болно.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хуулийн төслийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулах үед гаргасан зарчмын зөрүүтэй саналын томъёоллыг Та бүхэнд тараасан.

Байнгын хорооны эрхэм гишүүд ээ,

Нийслэл Улаанбаатар хотын түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуулийн төсөлтэй хамт өргөн мэдүүлсэн 10 хуулийн төслүүдийн анхны хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Төсвийн байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг хэлэлцэн шийдвэрлэж өгөхийг хүсье.

Анхаарал тавьсанд баярлалаа.

ТӨСВИЙН БАЙНГЫН
ХОРООНЫ ДАРГА

Г.ТЭМҮҮЛЭН

**НИЙСЛЭЛИЙН УЛААНБААТАР ХОТЫН ЗАМЫН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ ТҮГЖРЭЛИЙГ
БУУРУУЛАХ, ГЭР ХОРООЛЛЫГ ОРОН СУУЦЖУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН
ТӨСӨЛТЭЙ ХАМТ ӨРГӨН МЭДҮҮЛСЭН ТӨРИЙН БОЛОН ОРОН НУТГИЙН
ӨМЧИЙН ХӨРӨНГӨӨР БАРАА, АЖИЛ, ҮЙЛЧИЛГЭЭ ХУДАЛДАН АВАХ ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ТАЛААРХ
ЗАРЧМЫН ЗӨРҮҮТЭЙ САНАЛЫН ТОМЬЁОЛОЛ**

Төсвийн байнгын хороо дэмжээгүй

1.Төслийг хууль санаачлагчид нь буцаах.

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Ц.Сандаг-Очир

---oOo---